

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tariful
și învalabil.

Manuscrisele nu se în-
napoiată.

Spre pace?....

Viena 15 Ian.

A zis cândva *Talleyrand*: Diplomazia e arta de a poseda meșteșugul de cuvinte, în cari să închezi ermetic ceea ce gândești, intenționezi și voești. Fiecare dintre discipolii profesioniști ori diletanți ai acestui rege al diplomației, au căutat să micșoreze din adevărul mare, dar crud, ce se ascundea în dictonul înstrușului vlădică răspopit. Prea a fost spus însă, acest dicton într'una din puținele clipe sincere ale diplomației dela Paris. Căci epigonii n'au putut și nu vor putea nici odată întineca adevărul real, ce-l încumbă. Înțăr vor căuta acești epigoni să rehabiliteze sinceritatea de renumele cărora se bucura și se mai bucură încă, într'una câtva diplomația înaintea burgheziei liniștite și atotcrezătoare.

Dacă am întrebuințat ca introducere această aserțiune nu vom recurge la argumente teoretice lungi și plictisitoare pentru a o dovedi. E destul dacă vom îndrăgumi la realitate: *Surprizele* ținute la nivelul de un interesant până la grotesc, pe cari pupitrele tainice de prin birourile diplomaților ni le rezervă, servindu-le în doze ridicol de neproporționate între ele înșiși și față de puținele noastre cunoștințe de laici în diriguirea destinului popoarelor, cari suntem noi înșine. Așa atribuim în trevederii dela *Malmoe* o însemnată la cari nu visează doar' nici cei trei regi. Trecem cu vederea întruiriile de caracter privat la aparență, cari se fac în cutare castel al vreunui aristocrat cu gusturi exotice, pentru ca să putem constata, că prevederile noastre iau întruparea realității cu o mică schimbare însă, și anume, că aceste prevederi ies tocmai — dea'ndoașele.

Una dintre aceste enigme, care va pune la probe grave facultatea de-a combina gândind ori de a găci combinând e și aceasta dela ordinea zilei: *Retragerea contelui Berchtold* în toată războiul mondial, în care joacă un rol atât de principal monarhia noastră. Apreciind această retragere poți trage două concluzii diametral opuse: a doua e fatalitatea, care a voit să ne lipsească de serviciile atât de apreciate la curte, dar mai ales de politicianii, cari joacă rolul principal în diriguirea destinului țării ungurești. Noi

vom insista însă escluziv numai asupra acestor concluzii. Căci nu avem siguranța exactă a datelor de cifre. Iar cei inițiați ne spun puțin din secretul acestei retrageri, din motivul, că tac toți. Singurul, care n'a tăcut până acum, a fost contele *Károlyi*, șeful partidului opozițional independist din camera ungară.

Organul său „*Magyarország*” riscă un comentariu de două șire la telegrama oficială, care anunță retragerea fostului ministru de externe a monarhiei, care e cetățean ungar. Acest comunicat spune, că politica inaugurată de contele *Berchtold* nu va suferi absolut nici o alterare în urma retragerii acestuia și anticipă că nici baronul *Burián*, ministrul de pe lângă persoana M. Sale, succesorul contelui *Berchtold* nu ar dori o schimbare în directiva dată de antecesorul său. Atunci?... Ce va fi atunci?...

Unii dintre politicianii dela noi par a aduce oare-cum în legătură această simplă schimbare de funcționari deci, cu acțiunea prințului de *Buelow*, ambasadorul Germaniei la Roma. În consecință legătura de idei ar avansa atrăgând în sfera ei actualul împrumut de un miliard de lire, împrumut, care a reușit atât de strălucit. Urmărind mai departe această logică am putea ajunge și la concluzia unei intrări în acțiune din partea Italiei, care începe să-și acapareze mereu cele trei lucruri impuse de *Piccolomini* ca necesitate absolută, dar satisfăcătoare fiind, ca suficientă pentru purtarea războiului: »Bani, bani și iară bani«. Nu e eschis însă ca această pregătire de războiu să însemneze pregătirea terenului pentru pace. Aceasta cu atât mai mult, cu cât cunoaștem temperamentul calmat al noului ministru de externe, bar. *Burián*. Considerând pe de-o parte istețimea prințului *Buelow*, iar pe de alta perspicacitatea conducătorilor Italiei nu vom declara de imposibilă apropierea unei păci, care să mulțamească pe toți.

Bineînțeles nu statele, cari și-au păstrat și își păstrează neutralitatea bine înarmată vor fi cele din urmă, pe cari le vor mulțami pacea *atât de dorită de toți*. În primul rând Italia și România, cari și eri au fost pretinile noastre.

Pășirea baronului *Burián*, care a început a fi egal de binevăzut

atât de războinici, cât și de pacifiști se pare, că ne-ar întări întru câtva în nădejdele unei astfel de păci apropiate. Fapt, pe care admițându-l nu ne vor descuraja comentariile cu înțeles dublu, pe cari ziarele italiene ca „*Tribuna*” și „*Giornale d'Italia*” îl fac succesului enorm, pe care l'a avut împrumutul de stat italian. S'au suprasemnat peste trei sute de mil. de lire. Ce e drept tonul războinic al acestor două ziare cu cuvânt greu în căznicia politică italiană pare a prezice o viitoare atmosferă și mai largă umplută de mirosul ierbii de pușcă. Aceasta însă nu îi va descuraja pe pacifiști. Căci acest ton pare a nu cuteza să sîdizeze pacea. Din contră, anticipând dorințele vii ale Italiei, dorințe cari aproape în cea mai mare parte se îndreaptă spre colonii, presa italiană inițiată dă să se înțeleagă, că satisfacute fiind aceste dorințe, Italia nu ar refuza o intermediare. Această intermediare ar da apoi o formă și mai concretă succeselor secerate de noi și aliații noastră pe teatrul războiului.

Lucru, care nu îi va fi greu, deoarece ce la noi sântem siguri, că ar da de bunăvoință. La dușmani nu ar putea da de mare pedecă. Forțele dușmanului încep a slăbi mereu. Slăbesc și vor slăbi mereu cu siguranță și mai mult. În această constatare a noastră ne servesc drept indigetar comunicatele noastre oficiale însoțite de cifre scrise. După cum am mai spus apoi în această nobilă operă de pacificare, Italia ar avea mâna dreaptă pe România, despre care sântem convingși, că nutrește pentru noi sentimente de simpatie. Astfel, că luând partea aceasta a lucrurilor în împrejurările fixate, nu vom considera drept himeră vedenia încălzitoare a unei păci cât mai apropiate. A unei păci, care să-i mulțamească pe toți.

Cam astfel am vedea lucrurile cu ocazia acestei schimbări de personal în conducerea esternă a noastră. Viitorul ne va arăta dacă nădejdele puse în lumina păcii ni se vor realiza ori nu. Cu siguranță nu vom putea ști nimic, decât când din pupitrele misterioase din birourile diplomaților enigmatici vom primi clar și franc cea mai însemnată surpriză: deslegarea întrebării, de e pace ori războiu?...

Distincțiuni militare.

Monitorul oastei Nr. 5 publică o nouă serie de ofițeri și soldați decorați, în care găsim pe următorii Români:

Crucea militară pentru merite cl. III cu decorația de războiu pentru ținuta vitejească în fața dușmanului s'a conferit căpitanului *S. Vidrighin* din reg. de inf. 63, căpitanului din statul major *Iosif cavalier de Iacobich*, locotenentilor *Ioan Popu* din reg. de inf. 63 și *Ludovic Stoian* din reg. de inf. 23.

Cu recunoștința prea înaltă (Signum laudis) a fost distins pentru ținuta vitejească în fața dușmanului locotenentul i. r. *Augustin Sliam* din reg. de inf. 63.

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit sergentului major *Ioan Grișă* și caporalului *Iosif Bunghic*.

Medalia de argint pentru vitejie cl. I s'a conferit infanteriștilor *Gheorghe Coman*, *Ioan Tomoiagă* și gornistului *Gheorghe Rus*, toți din reg. 85 de inf.

Medalia de argint pentru vitejie cl. II s'a conferit sergenților *Iosif Mioc*, caporalilor *Ioan Bologa*, *Ignatie Cârstea* și *Iosif Micula*, toți din reg. 67 de inf.

Sergentului major *Petru Balic*, sergenților *Ioan Arghielean*, *Mihail Bleghia*, *Ladislau Cundra*, caporalilor *Gheorghe Bleghia*, *Mihail Ostaș*, *Gavril Pop*, infanteriștilor *Ladislau Arghielean*, *Ioan Ciorei*, *Lad. Dăncuș*, *Gheorghe Moldovan*, *Vasile Petreș*, tamburului *Stefan Magdu* și gornistului *Dumitru Trifoi* — toți din reg. 85 de inf. Husarului *Teodor Moldovan* din reg. 3 de husari, husarilor *Gheorghe Lupulescu* și *Iuliu Coman* din reg. 16 de husari.

Un ordin de zi al regelui României. Pe ziua de Anul nou, regele Ferdinand a dat următorul ordin de zi către armată:

„Ostași,

„La începutul anului nou gândul meu se îndreaptă cu mulțumire către armată.

„Sunt aproape 25 de ani de când lucrez din tot sufletul pentru dezvoltarea și îmbunătățirea puterii armate. În acest pătrar de veac în care, prin contact aproape zilnic, strânse legături de încredere s'au format între mine și oștire, am putut urmări cu adâncă satisfacțiune progresele însemnate ale armatei,

dovedind prin silințele depuse și prin rezultatele dobândite, că jertfele ce țara a făcut și dragostea cu care întâiul rege o îmbrățișa, nu au fost zadarnice.

În anul ce a trecut, mulțumită concentrărilor mai lungi, instrucția, mai cu seamă a regimentelor de rezervă, a progresat în mod simțitor. Țara cu mine, vă priim cu încredere. Dar aceasta vă impune sfânta datorie de a păstra neatins renumele, câștigat și de a lucra mereu cu abnegație și fără preget, astfel ca în ori-ce împrejurare, țara să se poată sprijini pe voi, scutul ei cel tare.

„Ofițeri, subofițeri și soldați, vă urez la toți ani mulți și fericiți.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1915.

Ferdinand.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

În nordul și sudul monarhiei.

Budapesta 15 Ian. n. Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Pe linia de luptă din Polonia rusească s'au desfășurat ieri numai prin unele puncte lupte, cari constau din dueluri de artilerie și mitralieze. Pe valea *Dunajecăului* au fost ieri violente lupte de artilerie. A operat bine mai cu seamă artileria noastră grea. Aceasta a aprins un mare magazin de-al dușmanului și a amuțit artileria grea rusească, care bătea în continuu de o zi întreagă și era așezată într'o poziție foarte bună.

General de divizie *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru azi următorul:

Berlin 15 Ian. n. Eri au apărut înaintea stațiunii bălneare *Westfalia* mai multe torpiloare dușmane însoțite de alte uniițăi mai mici, cari s'au apropiat de țarm până la o distanță de unsprezece kilometri. Am respins atacurile franceze îndreptate în contra noastră din am-

Un erou:

Colonelul Ion Boieriu.

București 2/15 Ian. 1915.

Colonelul Boieriu, din armata austro-ungară, s'a remarcat printr'o deosebită bravură încă dela începutul războiului, iar după primele lupte înverșinate din Gallia, numele său a fost citat ca al unui erou în ordinul de zi al monarhului către întreaga putere a armată cu elogioase cuvinte de recunoștință și de laudă pentru atitudinea eroică a acestui viteaz român comandant de regiment. Împăratul *Francisc Iosif* l'a decorat atunci cu înaltul ordin »Coroana de fier«.

Abia după război vom putea avea date precise despre meritele colonelului Boieriu. Dar, cel ce am avut, onoarea de a-l cunoaște, și din puținul ce s'a comunicat ni-l putem ușor închipui așa cum este, anume, nelătecut și fără perche la locul său, pe acest soldat înimă și român adevărat, cu suflet mare, nobil și din toată ființa sa devotat datoriei.

Colonelul Boieriu, nu numai a persistat fără schimbare la locul său, ci și-a expus îndrăzneț viața întru inde-

plinirea misiunii ce i s'a încredințat. El este nu un comandant, ci un părinte al regimentului său și a fost citat ca model de admirat și de urmat soliditatea ce poartă acest șef unității de sub conducerea sa. Colonelul Boieriu nu s'a mulțumit de a executa ireproșabil ordinele primite, ci însuși a avut splendide acte de inițiativă, el singur și-a înmăluit grijile, și-a impus oboseli și strapăte și, între toate împrejurările și-a împlinit datoria cu vârf și îndesat ca un adevărat român ce face cinste neamului său. Colonelul Boieriu a fost fără întrerupere în linia de foc, îndemnând cu propriu său exemplu, iar, de altă parte, în vârtejul năprasnic al războiului, el a ținut a nu neglija nimic și a avut chiar însuși grijă pentru a regula și timpul de odihnă și de recreare al soldaților săi, astfel că regimentul său, spre mirarea tuturor, nu se epuiza, ci întra totdeauna cu puteri proaspete în luptă și eșea mereu învingător.

Acum, mai în urmă, s'a anunțat că prin înțeleapta sa pricepere strategică colonelul Boieriu a știut să reziste victorios unui atac rusesc cu forțe superioare. Regimentul a îndurat pierderi mari, dar punctul, foarte însemnat a fost câștigat. Insuși colonelul a fost rănit. Această faptă a sa amintește re-

zistența îndârjită ce a opus cu asemenea succes unei forțe superioare, la *Solferino*, baronul *David Ursu* de *Margina*, un consătean al eroului de azi.

Într'adevăr, colonelul Boieriu este originar din comuna *Margina-Mărginea* de lângă *Făgăraș*, așadar, fu al graniței făgărașene. A servit ca ofițer în regimentul românesc 33 de infanterie (Arad); de aci a fost pus, ca locotenent-colonel, în fruntea unui detașament foarte expus, în Bosnia. S'a achitat splendid de misiunea aceasta. Imediat a fost avansat la gradul de colonel și numit comandant al regimentului 76 de infanterie (Esztergom), pe care l-a distins în acest război.

După marea său succes din urmă, colonelul Boieriu a fost propus pentru a fi decorat cu cel mai înalt ordin militar: »*Maria Terezia*«. Mai presus decât orice alta, este caracteristică, părerea colonelului asupra acestui fapt:

»Mi-am făcut numai datoria. Dar chiar dacă aș fi făcut mai mult decât atât, tot n'aș fi meritat o distincțiune deosebită. Căci e ceva de sine înțeles ca soldatul să pue toate forțele sale, să le încredințeze până la extrem, în serviciul patriei. Dacă mi s'ar acorda ordinul »*Maria Terezia*«, m'aș bucura numai pentru că s'ar consacra astfel eroismul regimentului meu«.

Ba, s'ar consacra încă odată și pentru cei ce nu vor să înțeleagă, eroismul soldatului român și extraordinara valoare a sufletului românesc atât de prețios, de zelos și nespus de modest, cum se manifestă el și în colonelul Ion Boieriu, din țara *Făgărașului*.

Prof. C. Nedelcu.

Adevăr și minciună.

De mic te învață cei de acasă, înstitutorii, apoi profesorii, că trebuie să ai un cult pentru adevăr și să fugi de minciună, cum fugi de întuneric. Adevărul e lumina strălucitoare a soarelui, minciuna e besna peșterilor plină de bufațe.

Și cu toate acestea, în viață e pe dos; bietul adevăr nu știe pe unde să se mai ascundă, iar minciuna tronează îngâmfată și disprețuitoare. E o poveste veche, nu s'a născut în veacul al douăzecilea, o știe toată lumea, e o banalitate, ceva care a câștigat drepturi prin uzul comun.

Știința singură luptă în contra minciunii, care știe să ia toate formele cele mai frumoase, căreia îi se zice și imaginațiune, via, iluzie, etc.

E sufletul omului mai plecat spre fantasmagorii, deși realitatea e mult mai interesantă, și când își simte mai ales neputința de a înțelege, aibărgă la arhipă imaginației, care-i pierde în văzduh.

Pe cine oare miră astăzi faptul, că astronomii, cu ani de zile mai înainte pot să-ți prezică pozițiile tuturor stelelor, producerea tuturor fenomenelor cerești? Ce poate fi mai măreț decât să vezi cum mintea omebedască a ajuns să fie stăpână pe mersul acestor astre să-ți spună ora, minutul și secunda, când luna va acoperi cu totul soarele, sau când și unde va apăre o cometă ce se întoarce după trei sferturi de veac?

Dar nici aplicările științei nu mai miră pe oameni și își instalează lumini electrice în casă, fără să ai cea mai mică curiozitate să știi, cum se produce curentul electric de care te servești și probabil, nu se miră nimeni cum merge tramvaiul electric. E așa simplu: Electricitatea. Și s'a isprăvit. E un adevăr ce nu are nevoie să fie cunoscut.

Dar iată că d-na de *Thébes*, sau un coleg mai micșor al dumisale din România, publică o carte, în care are curajul să-ți spună cu'un an mai înainte că, »America se va împărți în multe dinastii«, »Franța se va procla-

bele părți ale localității franceze *Notre-Dame-de-Lorette*.

Spre nord dela *Arras* am perdut un tranșeu pe care trupele noastre îl luaseră înainte cu opt zile și pe care îl ținea ocupat o companie de rezerviști de-ai noștri. Aici au început azi luptele din nou. Am curățit pe deplin de dușman țărmul nordic al râului *Aisne*, spre nordost dela *Soisson*. Trupele nemțești au ocupat în lupte continue localitățile *Kuffie*, *Crouy*, *Bucy*, *Lelong* și *Missy* apoi măreștele *Waucrot* și *Sverrieric*. În luptele de trei zile cari au decurs spre nord de *Soisson* am capturat 5200 de prizonieri, 14 tunuri, 6 mitralaize și mai multe tunuri-revolver. Francezii au suferit pierderi grele. Am dat pe câmpul de luptă de vre-o 4 până la 5 mii de morți francezi. În retragerea lor spre sud dela *Aisne*. Francezii au fost expuși focului artileriei noastre. Cât de mult s'au schimbat relațiile de proporții între războaiele de până azi și cel de azi, se vede din numărul foarte mare al celor căzuți în luptele din nordul *Soissonului*, deși aceste lupte nu sunt de o așa mare însemnatate. Atacurile îndreptate de Francezi în contra noastră în nordul *Verdunului* au fost zădărnice, Deasemenea am respins prin contra-atacuri reușite atacurile Francezilor dela *Ally* cauzând dușmanului pierderi grele.

Trupele noastre au ocupat pozițiile dușmane, pe cari însă — după ce noi ne-am făcut altele din nou — le-am cedat peste noapte fără nici o luptă. Spre nord dela *St.-Die* trupele noastre au respins un atac neînsemnat al dușmanului. În *Voghezi* au decurs lupte de artilerie.

Pe câmpul de operații dela ost: În partea nordică a *Rusiei Ostice* și a Poloniei situația nu s'a schimbat. Ofensiva noastră în *Polonia* spre vest dela *Vistula* progresaază. Cu ocazia ocupării unui punct de sprijin spre nord-vest dela *Rawa* am făcut prizonieri 500 de Ruși și am capturat trei mitralaize. Am respins contra-atacurile rusești cauzând dușmanului mari pierderi.

Din Năsăud și Deș.

— Impresii. —

Doamne... cum să încep. Sbuclumul sufletesc e atât de mare. Durerile sunt atât de grele...

Sfânt Crăciun, moșneg cu barba înghețată... Tu odată și spaimă, dar și moșul iubit al pruncilor doritor de daruri — azi spaima oamenilor, azi chipul durerilor, al suspinelor și al învoarelor de lacrimi — de ce ți-ai îndărjit și ți-ai schimbat uniforma ta? Te țătam de mici în cojoc alb, și azi te presinți în mondur cătănesc, găurit de gloanțele puștilor, de sfărâmurile învinate și uclgătoare ale șrapnelor?..

ma imperiu. etc. Iată că e ațâțată curiozitatea tuturor. Ceea ce e spus mai vag, fără îndrăzneală, e discutat, comentat, ba bunul public și-aduce aminte că una din profetii din anul trecut s'a întâmplat, deci, urmează că profetul astral nu se înșală. Și iată bietele stele — sori imenși în realitate — făcute complice în această minciună gogoneată. Căci profetiile acestea sunt făcute după cum se vor prezenta astrele în 1915, de pildă, după constelațiile în care se vor afla planetele după o mulțime de semne cerești, pe care astrologii moderni, le interpretează așa cum vor.

Și minciunile acestea fără poezie cel puțin, minciunile acestea nedemne de un veac pretins luminat, găsesc un ecou formidabil, căci dacă profetii locali, nu găsesc la noi decât zărele populare, almanahul d-nei de *Thébas* și cele similare din *Germania*, *Anglia*, etc. se vând în zeci și sute de mii de exemplare.

Făcusem o prinsoare cu un prieten că dacă, în loc să scriu cărți de astronomie populară, ași tipări un almanah cu preziceri minciinoase, m'ași îmbogăți în câțiva ani de zile. Noroc că mi-e mai drag adevărul cu toată sărăcia și neozăruile lui. E o luptă veche a celor puținți în contra adorării minciunel sub diferitele ei forme și victorie tot nu e aceea care trebuie să fie,

Ți-am greșit mult, ori neamul românesc, în trecut nu te-a sfîșit destul de bine colinda? Moș Crăciun! Moș Crăciun!

Lacrimile văzute pe atâtea fețe adânci crestate de suferințele durerii, ce se arătau în ziua de Crăciun, pe fețele mamelor bune, credincioase, creștine, pe a mamelor născădute, a scelor matroane vrednice, cari tot ce au avut acasă au dat pentru tron și țară, ca drept urmașe a vrednicilor »lei ai țării« a vrednicilor grăntieri din regimentul doi. — Și când sub impresia unei predici deplin înducătoare a vrednicului părinte — vicar Halilă, vezi toată lumea plângând. Doamne... Doamne... ce să zici, decând închinându-ne Ție Moș Crăciun, să ne rugăm ca să ți schimbi mondurul — — —

E Anul nou. Suntem în Deș. Pe străzi goarneză sună a plecare. Mondurul sur, culoarea preferită de foarte mulți în timpul de mai înainte, pare-că își inspira un oare care respect. Unii pleacă la războiu, ca să lupte pentru scumpăne patrie, alții stând în preajma plecării, ne dăm silință a ajunge înaintea Tro-nului lui Dumnezeu, înaltea casei Sale Sfinte. Sunt în sfântul lăcaș, în care todeauna refugiu și-au luat, toți cei ce luptă pentru dreptate.

Biserica plină de lume și în mare parte de soldați, cari oftând din adâncul inimii lor creștinești, imploră ajutorul lui Dumnezeu. Intre credincioși zăresc pe marele mecenat Dr. Teodor Mihali, pres. Comit. național, pe mângâitoarea și alinătoare de suferințe, idolul bună-tății Eleftera Dr. Mihali, pe Dr. Trifon inimosul bărbat dela Bistrița, și pe alți mulți, cari sub impresia dulcosei predici cu ochii scâlțați în lacrimi înpora darul lui Dumnezeu asupra armatei noastre, dorindu-le deplină izbândă, — darul lui Dumnezeu asupra neamului și țării familiilor ce azi nu mai știu cum să mai aică: »An nou fericit« sau »Căți au picat dintre ai tăi«?

E Anul nou... Inimosul nostru protopop Boroș ne-a dorit de pe amvon »An nou fericit« cu toate că în durerea sa sufletească, abia mai putea să ne privească prin ochii scâlțați în lacrimi și dureri...

An nou, An nou, noi copiii Tă buni, te rugăm: nu fi capricios... și privește și spre noi, cari ne îndreptăm cu inima strânsă privirea spre Tine!!
Teodor A. Bogdan, glotaș

Pentru serbarea Crăciunului la răniții din spitalele Brașovului.

La colecta inițiată de Reun. fem. rom. din Brașov au încurs afară de cele ce s'au chitat până acum pe cale publică următoarele sume mai jos însemnate.

Subsemnata prezintă exprimă tuturor celor ce au contribuit cu obolul lor la aceasta înaltă și mângâietoare serbare de caritate, cea mai călduroasă și adâncă mulțumită

de oarece cultura e prea puțin răspândită și prea superficial acolo unde e răspândită.

De ce le place oamenilor să fie înșelați? E oare realitatea atât de urâtă? Nu, natura e încântătoare și adevărurile ei superbe. Dar oamenii nu cunosc încă natura și se pierd în amănunte, mai ales în cele pe care le inventă ei înșiși.

Războiul european de azi nu l'au prezis astrologii, ci economiștii, aceia cari cunoșteau mersul industriei mari, relațiile comerciale dintre țările mari, cari cunoșteau cauza marilor dușmăni dintre *Germania* și *Anglia*. Revistele economice, deci științifice au prezis de ani de zile acest război.

Moartea împăratului *Franz-Iosef* a fost prezisă până acum de vreo zece ori și tot așa imperialismul francez și decăderea papismului. Aceasta nu împiedecă pe bunii profesii moderni să revie la asal și publicul e foarte încântat că mai știe ceva înainte încă de a se fi întâmplat.

E ceva copilăresc, nedemn de un om cult, o adorare pe față a minciunii, care nici elegantă, ca în artă, nu e cel puțin.

Victor Anestlin.

în numele Reun. fem. rom. din Brașov.

Societatea fondului de teatru 100 cor.

Di. Ignatie Mircea propr. otelului Bristol și Bodega Mircea București 100 cor.

Biserica Sfintei Adormiri din Cetate 50 cor.

Reun. fem. rom. din Brașov 50 cor.

Reun. fem. rom. pentru ajutorarea văduvelor 30 cor.

Reun. fem. rom. din Brașovul vechiu 20 cor.

Colecta Dșoarelor Virgilia Brăncuș și Miți Oncioliu 224 cor.

Darul Bisericii Sfintei Nicolae Scheiu 200 cor.

Colecta Dșoarelor Mela Popea și Margareta Dușoiu 335 cor.

Colecta Dșoarele Miți Pop și Tani Saftu 107 cor.

Colecta Dșoarelor Ersilia Navrea și Elvira Căpățînă 82 cor. 20 b.

Colecta Par. Ioan Broșu Dârste 206 cor. 30. b.

Colecta Par. A. Greceanu Herman 55 cor.

Colecta Par. Moise Greceanu din Chiechiș în parochia Lunca și Baciteles 20 cor.

Preoteasa Susana Greceanu Chiechiș 20 cor.

Ioan Bodeanu Satulung 5 cor.

Prin Dșocara Nina Ilaslevici 59. perechi manșete și 6 per. clorapi lucrate de elevele claselor de fete 4, 5, și 6, materialul fiind dăruit de Eforia școalelor rom. în valoare 54 cor. 75 bani.

Internatul-orfelinat cu elevele sale 30 obiecte împletite.

Maria B. Baiulescu.

președintă

În nrii viitorii vom publica listele cu contribuțiile amănunțite.

Cutremurul catastrofal din Italia.

Abia acum de încep a se cunoaște urmările groaznice ale cutremurului de pământ din Italia. Rând pe rând sosesc telegrame din Roma și alte părți ale Italiei ducând cu ele știrea sfâșietoare despre jalea întregii națiuni italiene. Cuvinte nu pot spune și minte nu poate să cuprindă imensul prăpăd, care s'a năpustit asupra țării, în care era veșnică primăvara.

Orașe, sate și cătune întregi au fost prefăcute într'o singură clipă în ruine și mii de vieți au fost stinse.

Nici cea mai mare plagă ome-nească n'ar fi putut împrăștia atâtea moarte, cât a cauzat'o într'o singură clipă furia sălbatică a elementelor.

Știrile sosite aseară și azinoapte completează pe cele de mai înainte înregistrând noui și noui prăpăduri. Astfel în *Campanozza* au fost rulate absolut toate casele împreună cu biserica. În *Castello del Fiume* s'au rulat aproape toate casele; deasemenea sunt și aici o groază de victime. În *Magliano del Merse* au fost scoase până acum de sub ruine 1500 de cadavre. Puștiierea de acolo s'a sfârșit cu un incendiu, care a nimicit tot ce mai rămăsese după cutremur.

Din trecut.

Doi români în războiul Americii în 1861.

București, Decembrie 1914.

Eugeniu Ghyka, înecat din viață zilele trecute, a luat parte activă în războiul Ocesiei din America de Nord. Impreună cu dânsul se afla și Nicolae Dunca, care, cu puțin înainte, se acoperise de glorie în Italia, ca căpitan garibaldian. Erau amici.

Soarta voi ca Nicolae Dunca să cadă cu onoare, pe câmpul de onoare în luna Mai 1862.

Mama și sora acestuia se aflau în acel timp în Paris, unde d-șoara Constanța Dunca, ilustra scriitorie și conferențiară, își termina studiile literare și pedagogice. Fu dat lui Eugeniu Ghyka să le comunice dureroasa știre.

Iată scrisoarea acestuia, ca răspuns la cererea surorii ca să-l dea amănunte asupra tristului eveniment. Ne-a fost procurată de dl Aureliu Dunca, fratele mai mic al aceluia a cărui moarte eroică a făcut să se vorbească de patria lui, și în noul continent, unde România era așa de puțin cunoscută, în acea epocă.

Reproducem scrisoarea, ca una care pune în relief însușirile sufletesti

Comuna Allelucence a fost rasă de pe fața pământului. I ocuitorii au fost toți până la unu nimiciți.

Sturzola Martiala zace pe jumătate în ruine. *Lopelle* încă e o movilă de ruine. Dintre cei nouă sute de locuitori, pe cari li avea această comună, au scăpat numai treizeci. Din 500 de locuitori, căți li avea comuna *Cese* au scăpat abia vre-o câțiva.

Deasemenea a fost pusit în întreg orașelul *San-Benedetto*. Trei mii de cadavre zac sub ruinele acestuia.

Din *Portavecchio* au fost nimiciți 2400, iar din *Gioia* au perit 3500 de locuitori. Amândouă orașele zac în ruine Ziarul »*Tribuna*« evaluează numărul victimelor la peste douăzeci și cinci de mii.

După cum anunță o telegramă din urmă Italia va refuza ori și ce ajutor din străinătate pe seama celor nepăstuiți de îngrozitoare catastrofe.

Al cincilea moratoriu. Guvernul a dat ordinul conform căruia se introduce al cincilea moratoriu, ca o prelungire celui de al patrulea. Acest ordin — excepționând puține schimbări numai — conține dispozițiile moratorului precedent, care e valabil până la 1 Februarie n. a. c.

Demisia contelui Berchtold.

— Autografele Maj. Sale. — Comentariile pressei

Monitorul oficial ungar publică autografele prea înalte prin care Maj Sa primește dimisiunea contelui Berchtold și numește pe bar. Burian ministru de externe al Monarhiei. În autograful adresat contelui Berchtold Maj Sa exprimă fostului ministru de externe »mulțumita cea mai călduroasă și recunoștința sa deplină« pentru activitatea desfășurată de contele Berchtold în timp de pace și războiu, iar ca semn al grației imperiale Maj Sa îi dăruiește la crucea mare a ordinului *Franz Iosef diamantele*.

Comentând retragerea și înlocuirea contelui Berchtold ziarul »*Az Est*« scrie între altele:

Plecarea contelui Berchtold a produs la Viena mare surprindere, deși se știa, că de timp mai îndelungat contele Berchtold a fost redus la pasivitate și că în viitor numai după nume ar mai fi putut funcționa în fruntea politicii externe a Monarhiei. Că se retrage tocmai acum în totul războiului, aceasta a surprins pe toți. După părerea cercurilor politice austriece schimbarea actuală este urmarea firească a faptului, că relațiile de putere dintre cele două state s'au modificat.

Tot »*Az Est*« mai primește din Viena următoarele amănunte:

După ultima ședere de trei zile a contelui Tisza la Viena a avut loc în Budapesta un consiliu de miniștri, la care a luat parte și Burian. Acesta a plecat apoi la Viena și s'a prezentat în audiență la Maj. Sa. Scurt după aceasta a sosit și Tisza la Viena, unde a avut

loc o conferență, după care Tisza s'a prezentat în audiență la Maj. Sa supunându-i spre aprobare schimbarea în conducerea ministrului de externe.

Holărărea Maj. Sale se explică prin faptul, că în politica externă a Monarhiei trebuie să se valideze puncte de vedere mai energice și mai holdărâte. În unele cercuri politice austriece se crede că de-acum înainte influința contelui Tisza în afacerile externe va fi mai mare, și că noul ministru de externe va conduce agendele sale în spiritul lui Tisza.

Pentru răniții noștri din Făgăraș.

Pentru Crăciunul răniților din Făgăraș am mai primit din *Forumbacului* colecta dnei preotese *Elisaveta D. Mandel* cu 100 ouă și 49 cor. dela următoarele:

Banca *Porumbăceana* 4 cor. *Elisaveta D. Mandel* 4 cor. *Sinefta Ion Stoichiță* 4 cor. *Victoria Mandel* 1 cor. *Sofia G. Mandel* 1 cor. *Eva Mateiu Vulcu* 1 cor. *Maria L. Stoichiță* 1 cor. *Elisaveta A. Pașlea* 1 cor. *Ilie Comșuț par. gr. cath.* 1 cor. *Invățătoarea Victoria Bratu* 1 cor. *Maria I. Stoichiță* 1 cor. *Ana Bulicea* 1 cor. *Maria Opreș* 1 cor. *Maria D. Nistor* 1 cor. *Ana A. Nistor* 1 cor. *Ioana D. Cotoară* 1 cor. *Stana A. Stoia* 60 fl. *Maria T. Păstina* 60 fl. *Paraschiva D. Tarcea*, *Maria N. Lazar* câte 50 fl. *Susana A. Marinescu*, *Susana Tarcea*, *Paraschiva I. Tarcea*, *Elisaveta D. Vulcu*, *Eudochia Schlop*, *Sinefta Barbat*, *Susana A. Mătsiu*, *Ana I. Stoichiță*, *Georgina Dobrotă*, *Nicolae Florea*, *Paraschiva Popa*, *Maria D. Hocioage*, *Elisaveta N. Stoichița*, *Ana I. Banu*, *Maria A. Vulcu*, *Paraschiva G. Vulcu*, *Dănilă Neamtu*, *Sinefta Dărăbanțu*, *Ioan Șarbu*, *Ioan Iordache Stoichiță*, *Maria N. Podose*, *Elisaveta C. Stoichiță* câte 40 fl.

Elisaveta Bărbat, *Maria G. Hocioagă*, *Sinefta L. Muntean*, *Elisaveta Micu*, *Susana C. Vulcu*, *Domnica Paștea*, *Sinefta Iosif Muntean*, *Susana N. Nistor*, *Salomia Mandel*, *Maria G. Schlop*, *Maria G. Stoichița*, *Elisaveta Pavel*, *Ana V. Schlop*, *Maria Murărescu*, *Paraschiva Gavrilon*, *Victoria Stoichița*, *Maria N. Gheja* câte 20 fl. *Paraschiva S. Doșă*, *Susana G. Neamțu*, *Victoria Urlea*, *Maria St. Marinescu*, *Ana N. Albean*, *Susana N. Stoichiță*, *Victoria Vlad*, *Sinefta I. Hocioagă*, *Susana Dărăbanțu*, *Maria I. Vulcu*, *Gheorghina Comșuțu*, *Marta S. Marcu*, *Sinefta M. Marcu*, *Elisaveta P. Neamțu*, *Sinefta N. Vulcu*, *Ana V. Comșu*, *Maria G. Vulcu*, *Paraschiva Coleriu*, *Elisaveta V. Marinescu*, *Ana T. Micu*, *Ludovica Urlea*, *Sinefta J. Urlea*, *Susana S. Albean*, *Paraschiva I. Găjar*, *Raveca Niamțu*, *Maria A. Ghenea*, *Gavriță Vulcu*, *Maria T. Tarcea*, *Paraschiva V. Vulcu*, *Maria R. Comșu*, *Maria P. Mihan*, *Maria A. Nistor*, *Paraschiva V. Găjar*, *George Poșă*, *Ana I. Schlop*, *Maria Anghel*, *Elisaveta T. Stoichița*, *Maria I. Schlop*, *Ana D. Vulcu*, *Maria I. Albean*, *Maria L. Micu*, *Elisaveta I. Poșă*, *Sinefta S. Collin*, *Ana Alecsi Schlop*, *Maria I. Collin*, *Paraschiva I. Bărbat*, *Ludovica Stoichiță*, *Elisaveta Căpățînă*, *Ana N. Calefar*, *Paraschiva I. Stoichiță*, *Elena G. Suma*, *Sinefta I. Stoichiță*, *Maria N. Stoichiță*, *Maria M. Poșă* câte 20 fl. *Ana V. Albean*, *Maria Găjar*, *Ana N. Marcu*, *Maria G. Stoichiță*, *Maria Bărbat*, *Paraschiva L. Călin*, *Paraschiva G. Nistor*, *Susana G. Nistor*, *Eva N. Bărbat*, *Sinefta Eftone Marinescu*, *Maria N. Bratu*, *Ana*

a aceluia care a scris-o, și valoarea amicalului pe care-l deplânge:

New-York, 30 Iulie 1862.

Domnișoară,

Scrisoarea d-voastră, ogîndire vie a durerii ce resimțiti, m'a mișcat neînchipuit. Cine, cunoscând pe Nicu, ar putea să rămăe neșător față cu nenorocirea ce l-a lovit? Ce să zic eu, eu care îl cunoșteam de aproape, îl apreciam, îl eram amic?

Dacă nu v'am dat îndată amănunte asupra durerosului eveniment, și m'am mulțumit numai să-l comunic d-nei Dunca, mama d-voastră, am făcut-o cugetând că poate ar fi mai bine să aștept timpul, acest mare consolator, să mai fi potolit violența primei d-voastre dureri.

Imi cereți prea crude amănunte, și mă întreb dacă poruncindu-mi să vă spun totul, sunteți în stare să și auziți totul. Deci, vă mărturisesc că mă supun cu regret.

În ziua marelui bătălii dela *Crosskay*, — un mic orașel din apusul Virginiei, — Nicu servea ca adjutant al generalului *Fremont*; căci cu toate meritele lui, în adevăr excepționale, sau, mai bine zis, tocmai din pricina acelor merite, cari desptau invidia multora, nu putuse căpăta decât gradul de căpitan. Căți să vă mai spun că dintre cei peste

treizeci ofițeri cari alcătuiau statul major Nicu era singurul căruia li se putea încredința misiuni în toată nădejdea, așa că el, și numai el, era acela care era însărcinat todeauna să ducă ordinele generalului, pe diferitele puncte ale câmpului de bătălie.

Către seară, colonelul *Albert*, șeful statului major, îngrijat de violența focului ce se auzea la aripa stângă comandată de generalul *Stahel*, dădu ordin lui Nicu să înalce și să meargă în galop într'acolo, ca să aducă informații asupra celor ce se petreceau. Misiunea era dezesperat de periculoasă, deoarece cei însărcinat cu dânsa trebuia să cutreere frontul bătăliei, pe lungime de mai mulți kilometri.

Îndată ce primi ordinul, Nicu și plecă; plecă pentru a nu se mai întoarce, și acei cari l-au văzut plecând, l-au văzut pentru ultima oară!

Încet, încet focul se rări, și către 6 ore seara încetă. Răniții și morții fură culeși din toate părțile și trista corvadă se sfârși, fără să se fi dat de Nicu, cu toate căutările speciale și pline de ardoare ce se ordonase. Acei cari țineau la dânsul, începuu deja să se liniștească, încredințati că fusese făcut prizonier, când fură crud și amar decepționați. Doi soldați izbutiseră să găsească și să aducă la bivouac corpul nelăsuțit al eroului dela *Gaeta*. Două gloante în mijlocul pieptului.

G. Calin, Maria C. Colin, Gheorghina Colin câte 30 fl. Susana Isaic Bratu 30 fl. Dela mai multe 1-90 cor.

Din *Vitea de jos*, colecta d-nei notărite *Maria Șandru* cu cor. 25-40 dela următoarele: Ioan Șandru, notar 3 cor. Maria Șandru 2 cor. Ioan Mateiu Șandru 2 cor. doșora Elena Barițiu 2 cor. Dionise Stanciu 2 cor. Haralampie Grap 1 cor. Dumitru Tarogu 2 cor. dna Maria Poparadu 1 cor. Dionise Grap 2 cor. Iosif Neagoe 2 cor. Istrate Făgărășan, v-notar 2 cor. George Costea, George Logrea, Ioan Z. Costea, Ioan Ferin, Nicolae Roșca, Maria Măz-gărean câte 40 fl. Dumitru M. Șandru 1 cor. Neculae Borzea 1 cor.

Din *Beclean* colecta d-nei preotese *Hareti N. Clonția* cu cor. 46 și 210 ouă strânse dela următoarele: Maria S. Nodea, Paraschiva Cosma, Maria T. Taflan, Ludovica G. Bodârnea, Domnica Iac. Grama, Paraschiva N. Taflan, Maria I. Gânscă, Ana I. G. Ludu, Maria V. Bandrea, Ana P. Trâmbițaș, Maria G. Ludu, Maria N. Grama, Maria N. Coantă, Marina G. Lungogiu, Ana N. Ludu, Ana Ad. Taflan, Paraschiva N. Cosma, Ana R. Taflan, Elena Nodea, Sofia G. Bârsan, Maria I. Budac, Maria Mat. Bota, Sofia G. Trâm-bițaș, Raifra I. Bârsan, Ludovica F. Bârsan, Nic. Taflan, Marița Cosma, Maria V. Bârsan, Maria Iac. Șipoș, Ludovica M. Ludu, Rozeta M. Jiga, Paraschiva Zăgan, Magdalena Golaș, Ana G. Jiga, Paraschiva A. Bârsan, Ana N. Trâmbițaș, Maria G. Taflan, Maria Trâmbițaș, Domnica V. Trâmbițaș, Ana D. Grama, Ludovica Cosma, Maria Gașpar, Maria I. Cosma, Maria D. Bota, Verona Jiga, Ana I. Jiga, Anastasia Jiga, Domnica S. Trâmbițaș, Domnica N. Grama, Șarica I. Bodârnea, Todoră Șipoș, Elena Stroie, Maria M. Bota, Ludovica Ludu, Sofia S. Copacea.

Iar 18 litre lapte, unt și gris dela următoarele: Maria I. Bârsan, Ana I. G. Ludu, Maria V. Bandrea, Marina G. Lungogiu, Maria Iac. Șipoș, Ana N. Trâm-bițaș, Ana R. Taflan, Maria I. Căzan, Frozina M. Jiga, Palaghia Grama, Frozina Copacea.

Bani s'au colectat dela următoarele: Biserica gr-or. 2 cor., Hareti Clonția 2 cor., Maria Popa soție de not. 2 cor., Ana Man 2 cor., Nic. F. Bârsan 1 cor., Domnica I. Bârsan 1.20 fl., Marița I. Căzan, Paraschiva Tuțurea, Maria V. Tuțurea, Ludovica I. Tuțurea, V. Domnica Tuțurea, Maria I. Tuțurea, Maria I. Ludu, Ludovica M. Bârsan, Ana N. Ludu, Maria M. Taflan, Raveca D. Jiga, Raveca G. Trâmbițaș, Raifra I. Bârsan, Nic. Taflan, Ludovica T. Bârsan N. Eva T. Stroie, Ludovica I. Gânscă câte 1 cor., Paraschiva N. Cosma 80 fl., Paraschiva A. Bârsan 50 fl., Maria Z. Copacea 60 fl., Maria G. Boeriu, Maria G. A. Taflan, Regina Bârsan, Ana G. Jiga, Rozeta M. Jiga, Ludovica M. Ludu, Maria G. Grama, Maria V. Bârsan, Silvia Balora, Ludovica F. Bârsan, Maria I. Budac, Maria N. Grama, Maria G. Șipoș, Maria I. Căzan, Ana V. Trâmbițaș, Sofia S. Copacea, Frozina G. Taflan, Maria N. Jiga toate câte 40 fl., Ana D. Grama, Maria I. Ludu, Paraschiva A. Bârsan câte 50 fl.

Ludovica G. Bodârnea, Sofia N. Taflan, Maria G. Jiga câte 30 fl., Ludovica G. Bârsan 30 fl., Raveca Benkő, Maria I. Grama, Frozina Balea, Maria M. Trâmbițaș, Ana I. T. Jiga, Maria N. Coantă, Maria I. Jiga, Șarica I. Jiga, Sofia G. Bârsan, Ana Mat. Tuțurea, Sofia G. Trâmbițaș, Marița Cosma, Maria I. Grama, Ludovica I. Gânscă, Paraschiva Zăgan, Margalina Golaș, Ludovica Cosma, Maria Trâmbițaș, Domnica V. Trâmbițaș, Maria H. Bodârnea, Ana T. Taflan, Maria I. Cosma, Maria D. Bota, V. Verona Jiga, Ana I. Jiga, Domnica N. Verona Jiga, Ana I. Jiga, Domnica N.

Moartea a trebuit să-i fie instanțee; fără agonie. Dacă va fi avut încă un moment de gândire, n'a putut fi de cât pentru mama și sora lui, pe care le adora.

Abla mai pot urma. De ce lmi impuneți să vă spun cele ce ați voi atâta să le tac?

Corpul lui a fost găsit la marginea unei pădurici din apropierea câmpului de luptă. Zăcea singur, izolat, despuț de tot ce putea avea asupra-i. Canalile îi luase totul, absolut totul, până și încălțăminte; până și nasturii dela uniformă. Sabie, pistoale, ceasornicul cu lanț, suvenir de la mine, inele, banii soldei ce tocmai primise, totul dispărut.

A doua zi în zori, armata noastră perni în urmărirea inamicului, lăsând în urmă-i și morții și răniții; morții nelăgrășiți, răniții în voia lui Dumnezeu. Ororile războiului!

Abla către seară se ivi brigada Blanker, pe câmpul de bătaie din ajun, și îngrijii de morți și de răniții cari mai trăiau. Generalul Blanker puse de se apă o groapă separată pentru sramanul meu amic, în care a fost depus cu toate onorurile militare ce merita

U-I.

Grama, Șarica I. Bodârnea, Teodora P. Șipoș, Elena Stroie, Maria M. Bota toate câte 20 fl., Maria I. Taflan 30 fl., Elena Nodea, Ana Ludu, Paraschiva Cosma câte 10 fl.

Primească sincere mulțumite toate susnumitele binefăcătoare.

Pentru Reuniuni:
Maria Dr. Șerban, prezidentă.

Din Turda.

Afară de bani am mai primit din Turda dela următori și daruri în natură: Lucreția Mureșan 1 litru de mere și prăjituri, Eugenia Dr. Rațiu prăjituri, Letiția Coltor prăjituri, Ecaterina Dr. Moldovan prăjituri, Maria Urcanu 1 litru mere și prăjituri, Victoria Farcas prăjituri, Ludovica Roșca prăjituri, Virginia Pataceanu prăjituri, Lucia Bologa 1 litru mere prăjituri și 10 ouă, Margareta Dr. Mester prăjituri, Susana Trif prăjituri, Maria Sandea prăjituri și 1 cupă cu lapte, Augusta Dr. Moldovan prăjituri, Elisabeta Dr. Popescu 40 mere și prăjituri, Nina Gala prăjituri, Maria Vlăduțiu prăjituri, Maria Popovici prăjituri, Maria Dr. Ciută prăjituri, Rozalia Tosa prăjituri, Aurelia Bologa prăjituri 10 ouă 1/2 litru mere 1 litru cu lapte, Maria Petricas prăjituri 11 batiste 15 ouă și unt, Victoria Mesaroșiu prăjituri și 10 ouă, Ioan Margau dvo-gerist 1/2 kg. tea, Maria Balaș 10 cărți.

Maria Poruțiu prăjituri, Elena Rusu 10 ouă lapte și mere, Ioan Pescariu librar 10 cărți de rugăciuni 100 ceruze și 200 cărți postale, Igantie Borza mere, nuc și 1 găină, Iuliu Haiduc morar 10 kg. făină și 2 coponi, Margareta Mandrutiu 12 ouă, din Sind s'a trimis 5 ouă 1 1/2 l. cu lapte, Hortenzia Bucur Indol 20 ouă, Ioan Bologa Ofenbala 2000 tuburi de țigarete, Cornelia Rusu Poiana 1 l. cu mere 4 găini unt 15 ouă lapte cărnă și carne, Ana Jucan 10 ouă 1 cupă cu lapte 1 cocos, Ana Moga 5 ouă 1 cărnă și carne, Maria Trombițaș 1 găină și unt, Mihail Scridon 4 ouă, Ana Deac 1 coră de mere, Iosif Urcanu 400 țigarete, Silviu Bologa 500 țigarete și 10 cărți, Alexandru Chiș 500 țigarete.

Ioan Chiș 500 țigarete, năvtelen 100 țigarete, Simion Spalacian 1/2 litru rum, Ioan Bucur 1 găină, și lapte, Crucita Felezeu 1 găină, 4 ouă și lapte, Ioan Zehan 1 găină, și lapte, Simion și Anica Andreica 1 găină, 4 ouă și lapte, Ioan Ciorea 1 găină, și lapte, N. Aruncutan 1 găină, Nicolae Rațiu 1 găină, Ileana György 1 găină, 2 ouă și lapte, Iacob Pelea 1 găină, Ionaș Crișan 1 găină, Ana Florea 1 găină, și lapte, Gligor Rațiu 1 găină, Iacob Crișan 1 găină 6 ouă, d-na Timbus Burcus 2 găini, Ignat Borza 1 găină, Ioan Vălean 1 1/2 l. farina, Samuil Rogozan 1 cană cu lapte și 12 ouă, Nicolae Rogozaa 1 cană cu lapte și 10 ouă, Irina Crișan 6 ouă și lapte, Mihail Crișan 6 ouă și lapte, Dumitru Lup 4 ouă, Nicolae Lazar 1 cupă cu lapte și 3 ouă, Ilie Crișan 2 cupe cu lapte, Maria Redean 2 l. cu lapte, Ioan Crișan 3 cupe cu lapte, Ana I. Mureșan 4 ouă 1 1/4 l. cu lapte, Vasile Borza 3 cupe cu lapte, Ludovica Rusu 3 cupe cu lapte.

Dela inteligența română din Turda s-a colesat ca **rescumpărare a feliicitărilor de anul nou prin d-nele Catinca Dr. Moldovan, și Maria Dr. Ciuta suma de 281 cor.** 70 fl. dela următori:

Lucreția Mureșianu 5. cor. Jovian Mureșianu protopop 5 cor. Dr. Valer. Moldovan avocat 5 cor. Augusta Dr. Moldovan 5 cor. Dr. Augustin Rațiu avocat 5 cor. Eugenia Dr. Rațiu 5 cor. Margareta Dr. Mester 5 cor. Dr. Vasile Mester avocat 5 cor. Dr. Alexandru Moldovan 5 cor. Emil Petricăș comerciant 5 cor. Marița Petricăș 5 cor. Dr. Mihail Moldovan avocat 5 cor. Ecaterina Dr. Moldovan 5 cor. Maria Dr. Ciuta 5 cor. Dr. George Ciuta 5 cor. Isidor Horgosiu 3 cor. Maria Dr. Russu 2 cor. Dr. George Popescu avocat 10 cor.

Alexandru Gaia contabil 2 cor. Ladislau Tosa director de finanțe și soția 10 cor. Rozalia Janchi 2 cor. Victor Josef contabil 2 cor. Lumina filiala Turda 3 cor. Cornel Mesaroșiu inginer 10 cor. Elisaveta Dr. Popescu 2 cor. Iuliu Hossu 2 cor. 80 f. Dr. Iuliu Popescu avocat 3 cor. N. Racovițian preot 1 cor. Pap Gergely notar 2 cor. Iosif Costin protopop 2 cor. Tinka Popovici 2 cor. Minerva Dr. Cenariu 1 cor. 90 f. Ignat Borza 3 cor.

Verona Chiorean 2. cor. Iuliu Haiduc 5 cor. Rozalia Iliu 5 cor. N. Trif 4 cor. Veturia N. Stanciu 10 cor. Victoria Farcas și Alexandru Farcas 6 cor. Iuliu Vlăduțiu director de bancă 4 cor. Maria Urcan 5 cor. Vasile Sandean 2 cor. Simion Poruțiu inv. 2 cor. Nicolau P. Rațiu protopop 5 cor. Nicolae Rogozan 1 cor. Simolia Rogozan 2 cor. Ioan Mureșian 10 cor. Silviu Bologa 2 cor. Letiția Coltor 2 cor. Otilia Coltor 1 cor.

Ioan Murgau drogerist 10 cor Iosif Ilie, 2 cor. Dr. George Pățeceanu

5 cor. Simion Moldovan 1 cor. Vasile Roșca inv. 3 cor. Constantin Păpene 1 cor. Tuțui Simion 1 cor. Arleșana inst. credit 10 cor. Nina Cala 2 cor. Adrian Costin preot 2 cor. Maria N. 2 Cor. Dr. Eugen Mezel avocat 2 cor. Filip Feneșan 2 cor. Pap Pompeliu 2 cor. Ioan Medean din Ceanu-mare 5 cor. Romul Dobrin din Sutu 1 cor. Nicolae Vescan din Lita-Română 4 cor. Ambrosiu Roșca din Agarbiciu 2 cor. Aurel Petrișas din Cluj 5 cor. Goncei Mihályné din Turda 10 cor.

carl le-au făcut daruri atât de frumoase de Crăciun.

O asemenea scrisoare am primit și dela răniiții români din Satulung, în care mulțămesc parohiei bisericii vechi pentru darul de 22 cor., d-lui Inv. Savu Luca pentru darul de 10 cor. precum și tuturor doamnelor, domnilor, și parohienilor din Satulung.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri: Epitropia Parohială din Sâmbăta super. 5 cor. —

Dela d-l *Ioan Săbădeanu* comerciant, Brașov, de ziua sa onomastică 30 cor.

Primească marinimșii donatori sincerile noastre mulțumite. — *Diracțiunea mesel studenților.*

ȘTIRI.
— 8 Ianuarie v. 1915.

Alteța Sa Arhiducele Franz Salvator precum am anunțat, a sosit alaltieri la Brașov pentru a vizita spitalele de răniți. Inaltul oaspe a fost primit la gară de prefectul contele Mikes, de viceșpanul Iekellus, de primarul Dr. Schnell, de colonelul Lupini, locot.-colonelul Frau-deczky, de medicul-general Dr. Tsudi, de medicul-major Dr. Ungar, de contesa Mikes, prezidenta »Crucii Roșii« și de d-na Schnell, viceprezidentă.

Dela gară arhiducele și suita au urcat automobilele și au vizitat rând pe rând spitalele, rămânând deplin satisfăcut de impresiile câștigate în cele 9 spital.

La oarele 1 la amiazi arhiducele' însoțit de comisarul guvernial Dr. Betegh, de șeful-camerier Bar. Lederer și de adjutanții săi major Brinzeu, au luat parte la dejunul oferit de prefectul Mikes. După amiazi a vizitat biserica Neagră, iar seara au plecat spre Sibiu.

Distingerea căpitanului poliției I. Reinisch. Locuitorul șefului poliției din Brașov, d-l căpitan al orașului *I. Reinisch* a avut onoarea să se împărtășească de o deosebită distincțiune din partea A. Sale Arhiducele Franz Salvator. Deplin satisfăcut de măsurile discrete luate de șeful poliției pentru siguranța înaltului oaspe, Alteța Sa a ținut să exprime d-lui Reinisch mulțumită, lauda și recunoștința Sa. Baro-nul v. Lederer, mare mareșal al Alteței Sale, a exprimat în *persoană* d-lui Reinisch această mulțumită și recunoștință la ordinul Alteței Sale imperiale și regale.

Ca o urmare a acestei distingeri d-l primar Dr Schnell a adresat d-lui Reinisch un act oficial, în care notificându-l lauda și recunoștința înaltă a Arhiducele pentru măsurile eseculente de siguranță luate în jurul persoanelor sale, îl exprimă în același timp și din partea sa recunoștință și laudă.

Inregistrând aceste fapte nu putem decât să felicităm pe d-l căpitan Reinisch la binemeritata distincție, care-i poate servi ca o frumoasă recunoaștere a aptitudinilor sale în demnitatea ce-o deține și în același timp și a serviciilor pe cari le-a adus orașului de când i s'a încredințat acest post înalt și plin de răspundere, cu deosebire în aceste zile grele.

Reprezentatiunea de binefacere aranjată zilele trecute în stabilimentul Apollo-Bio, de reuniunea femeilor israelite din Brașov a avut un frumos succes moral și material. Un public distins și numeros, care a umplut până la ultimul loc vasta sală dela »Apollo-Bio« a aplaudat cu căldură punctele bogatului program. Frumoase ovațiuni s'au făcut cu deosebire d-nei *Maria G. Dima*, care a interpretat cu o mare măiestrie frumoasele doine și cântece românești, fiind acompaniată la pian de d-l prof. Lassel.

Din prilejul acestei reprezentări am primit la redacție o dare de samă și mulțumită mai lungă adresată de biroul reuniunii femeilor israelite celor în drept. Din această dare de samă reținem următoarele:

Venitul brutto a fost de 2613 cor. 42 fleri, cheltuielile de 341 cor. 42, prin urmare venitul curat este de 2272 cor. din care jumătate (1136 cor.) s'a predat d-nei contese Mikes pentru crucea roșie.

Au suprasolvit între alții Anast Safrano 6 cor., Nic. Dima 4 cor. Dr Mănoiu 10 cor. și St. Mihalovits 2 cor 60 fleri.

Se exprimă apoi mulțumiri tuturor stimatelor persoane, cari au contribuit la succesul reprezentării, între cari d-nei *Maria G. Dima* precum și corului studențesc dela școala comercială sup. română, care a cântat la *reprezentatiunea* de după amiază.

Mulțumita răniților. Soldații răniți Ioan C. Kussu și Dumitru Tărlungean ne trimit în numele răniților din spitalul militar din Brașov o scrisoare în care exprimă marea lor mulțumită și recunoștință surorilor de caritate d-șoarelor Virgilia Branisce și contesa Reigersberg pentru grija bună ce li-o poartă și cu deosebire pentru frumoasa serbare din sjunul Crăciunului, mergând din odale în odale cu colindătorii. Deasemenea mulțămesc damelor române

carl le-au făcut daruri atât de frumoase de Crăciun.

O asemenea scrisoare am primit și dela răniiții români din Satulung, în care mulțămesc parohiei bisericii vechi pentru darul de 22 cor., d-lui Inv. Savu Luca pentru darul de 10 cor. precum și tuturor doamnelor, domnilor, și parohienilor din Satulung.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri: Epitropia Parohială din Sâmbăta super. 5 cor. —

Dela d-l *Ioan Săbădeanu* comerciant, Brașov, de ziua sa onomastică 30 cor.

Primească marinimșii donatori sincerile noastre mulțumite. — *Diracțiunea mesel studenților.*

Aviatorii români. Dia București se anunță: D. Ionel Brăteanu prim-ministru și ministru de războiu, a vizitat Marți după amiază câmpul militar de aviație dela Cotroceni. Primul-ministru a urmărit timp de trei oare diferitele teme executate în zbor, de îndrăzneții noștri aviatori. La aceste exerciții au participat și aviatorii dela »Liga națională aeriană« dela Băneasa, cari au venit în zbor la Cotroceni. Au zburat în total peste 30 aeroplane. D. Brătianu s'a întreținut cu fiecare din aviatori și i-a felicitat călduros pentru reușita exercițiilor.

La locul de patinat va cânta muzica mâne Duminecă, între orele 3—5 după amiaz.

Fotografii pentru pașapoarte în Germania și România se execută în modul oficial prescriis în *atelierul Lang* din Strada Porții 52 în timp de 24 oare. 1—3

Aviz. Caut o fată, care vorbește perfect românește lângă un băiat de 3 ani. Ioan Hossu, inginer, Oradea-mare Rákoczi-út 32. 2—4.

Aviz. Caut un logofăt român cu praxă bună.

Doritorii să se adreseze d-lui *Nicolae Vulcu* în Nagyikland p. u. Mezőkapus. 4—5

BIROU DE INFORMAȚII IN BUDAPESTA!

Dau informații în ori-ce caasă ce se ține de Budapesta. Dau informații referitor le rugărilor trimise la miuisterii ori Curie. Urgez rezolvarea cauzelor, rog rezolvare favorabilă. În cauze de congruă, ori învățătoarești ori de licenții ori în cauze de miliție etc. dau deslușiri grabnice și sigure. Celor cari vin în persoană la Budapesta le stau la dispoziție ca conducători și tălmăci.

Căștig informații despre soarta celor de pe câmpul de luptă. Mijlocesc totfelul de vânzări și cumpărări, preaum și de motoare, mori și alte mașini. Vă recomand spre cumpărare o invenție nouă: moară cu 2 petri și site, ce se poate mână cu un cal ori cu mâna și face pe zl 100 kg. făină fină. Prețul 320 Cor. Trimit gratuit cataloage.

L. Olariu 1-5
Budapest, II. Pálffy ú. 1. I. 6.

Proprietar:
Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp.

Redactor responsabil: **Ioan Lacea.**

Hotel și Cafenea „METROPOL”.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public din Brașov și jur și On. oaspeți din România că am luat în antreprisă.

Hotelul și cafenea „Metropol”
Brașov, Strada Neagră Nr. 2.
renovat și aranjat cu tot confortul necesar. 20 camere.
Rog cu toată căldura Onor. Domni și Dame din România a cerceta Hotelul în sezonul de vară.
Asigurând pe Onor. vizitatori de un serviciu prompt și cu atențiune, sper că voi fi sprijinit în noua mea întreprindere cu deosebire din partea On. public românesc.

Cu toată stima
Iancu Axente.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară

1913		1914	
21 Dec.	Activ:	13 Dec.	20 Dec.
208.344,685	151.702,685 (stoc. Jaur)	210.706,745	210.756.720
1.318,888	56.642,000 (met. crăte și disp. cons. ca au)	773,601	850,366
207.837,105	Argint și diverse monede	248.930,124	256.242,364
	Portofoliu Român și străin		
	(25.662,000 Impr. pe ef. pub. 30,746.800)		
46.496,019	51,356,390 Impr. pe ef. p. în et crt: 150,640,200	151,054,960	55.446,755
	30,478,081 din care nu s'au rid. lei: 125,940,245		
	(20,079,188 120,019,860)		
	Imprumutul Statului pe bonuri de tezaur 4/0 aur		107.090,667
12,802,059	Imp. Stat. din 1901 (tără dobândă)	11.273,958	11.273,958
11.925,288	Efectele capital. social	11.995,532	11.277,032
16.955,877	Efectele fondului de rezervă	16.645,777	16.588,777
4.083,281	Efect. fond. de amort. imob. m. și maș	4.014,281	4.011,281
6.495,153	Imobile	6.747,431	6.747,431
998,624	Mobilier și mașini de Imprimerie	1.104,621	1,097,165
1.777,038	Cheltueli de Administrațiune	1.461.174	1,644,242
145,570,457	Efecte și alte valori în păstrare	180.715,195	130,600,320
133.565,388	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	320.372,234	319.590,034
14.560,959	Conturi curente	41.600,456	33,939,138
18.998,197	Conturi de valori	23.501,717	23,894,245
18,269,630	Conturi diverse	23.495.592	26,340,953
849.998.648		1204393398	1218091448
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
34.979,948	Fond de rezervă	37.493,846	37,644,476
5.241,094	Fond. amort. imob. mob. și mașini	5.607,592	5,614,162
439,756,670	Bilete de bancă în circulațiune	570.012,262	577.434,352
3,646,903	Profit și Pierdere	3.810,594	3,810,594
6.527,853	Dobânzi și beneficii diverse	9.814,189	9,731,944
3.646,670	Conturi curente și recep. la veder	40.769,786	42,558,196
26.778,143	Efecte și alte valori de restituite	451.087,429	450,190,344
41,392,195	Conturi diverse	74,297,700	79,207,190
849,998,648		1204393398	1218091448

Taxa: Scont 6%, Dobânda 7/0.

Cetiți - - - Răspândiți **Gazeta Transilvaniei.**

Magazinul Berbecar & Czink

BRASOV, Str. Vămii Nr. 7, Telefon 70.

Manufactură, Pânzării, Mode și Noutăți, confecțiuni pentru Dame.
Cel mai bine asortat în Lingerie pentru Bărbați și dame. — Prețuri fixe. —

Mai ieftin ca ori undă.
Casa de încredere.

**Lemne de fag prima
pentru ars**

din pădurea proprie, cu
vagonu sau cu stinjinul
duse acasă, sunt de vân-
zare la

Bajko Barabás

Brașov Strada gării Nr. 45

Depourile „Albina“.

Anunț. Doritorii de a-și procura ori ce fel de
cereale din România
sunt rugați a se adresa casei

Moldoveanu & Boros din Brăila

care are sucursale

in toată România

și pot livra și în
streinătate în orice direcțiune a țării dolesc.

**COVOARE
LINOLEUM
PERDELE**

Pânzături, albituri de pat,
se pot cumpăra cu prețul
cel mai convenabil, în ale-
gere mare, prețurile cele
mai ieftine la

TELLMANN & SPEIL
Târgul Grâului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători experți
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Coroana sunt
executate de firma de sus.

Fondată 1893.
Fabrici de postav, stofe de modă
și tricotaj.

Wilhelm Scherg & Cie.

produc din lână curată, de
calitatea prima clasă,

Stofe de modă pentru băr-
bați de tot felu și pentru

ori ce scop. Stofe pentru
costume de dame de o co-
loare și cu desen. Stofe de

uniforme pentru ofiteri și
amplăteot. Loden impreg-
nabil pentru turiști. Pos-
tavuri pentru țărani și pos-
tavuri fine. Pleduri pentru

călătorie. Coperte de pat,
Cergă pentru trăsuri; pentru
cai, Covoare și castorjachete.

Exclusiv numai fabricate din fa-
bricele noastre în Brașov Dâr-
ste și Timișul de jos.

De multeori premiate cu cele
mai mari prețuri.

Magazinul de vânzare: Brașov
Piața Franz Josef. 22-25

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape
minerale.

**Beutura de predilecție a cercurilor celor
mai înalte sociale**

care în urma conținutului și îngrijirii conștientoase și cu-
rate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei mi-
nerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este
limpeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma
E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă
în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restau-
rantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György.

Șepsibodok (Ardeal).

54-200.

Atelierul nostru tipografic

precum și

Redacția și Administrația ziarului „Gazeta Transilvaniei”

s-au mutat în casele proprii din

Strada Prundului Nr. 15

(vis-a-vis de băile
românești).

Rugăm deci onoratul public românesc precum și vechea noastră clientelă să ne onoreze și în noul nostru local cu comanda-
lor, cari vor fi executate prompt și la timp.

Comenzile se pot face și prin telefon, rugând în acest scop pe onorații noștri clienți să ne cheme la telefon.

Telefonul redacției și al tipografiei poartă numărul 226.

Onoraților noștri cetitori le aducem la cunoștință, că ziarul nostru se află de vânzare în fiecare seară la orele 5^{1/2} la administrația
ziarului nostru apoi la firmele din cetate: SERVATIUS (Târgul cailor), zarafia POP, firma EREMIAS-nepoții (Strada Hirscher) și
la firma ROSENBERG din fostul local al „Gazetei Transilvaniei”, la tutungeria din colțul Bulevardul Rudolf ---- promenada de jos

In Sibiu: la tutungeriile Hermine Frank (Str.
Cisnădiei), L. v. Nemeth și Berta Stürmer.

In Blaj: la Librăria diecezană.

In Făgăraș: la librăriile Preda și D. Thierfeld.

In Turda: la librăria românească.

In Mediaș: firma G. A. Reissenberger.

In Abrud: la colportarul A. Taigher.

In Caransebeș: firma Petru Lepa.

In Borgorund: firma Iacob Chencinschi.

In Cluj: tutungeria Lehota, Bar. Veselényiut.

Ca și stîmă:

Societatea în comandă **Tipografia A. Muresianu - Branisce & Comp.**